

Vertrouwelijk

De heer [melder]

Per e-mail: [e-mailadres]

Tuchtrecht Banken
Beursplein 5
1012 JW Amsterdam

Postbus 3861
1001 AR Amsterdam

+31(0)20 760 80 90
info@tuchtrechtbanken.nl
www.tuchtrechtbanken.nl
kvk 62964410

Datum

Amsterdam, 26 maart 2025

Betreft

Uw melding: 4937

Onderwerp

Beslissing op uw melding

Geachte heer [melder],

Op 17 augustus 2023 heeft u bij Tuchtrecht Banken een melding ingediend tegen de heer [bankmedewerker], CEO van [bank] (verder: de bankmedewerker). Met deze brief informeer ik u over de beslissing van de Algemeen directeur.

Hieronder volgt evenwel eerst een korte weergave van de door u ingediende melding, die een drietal onderdelen omvat. Vervolgens treft u de beslissing van de Algemeen directeur en de motivering daarvan op pagina 2 en verder.

Melding

Uw melding houdt – kort samengevat – het volgende in.

Meldingsonderdeel I: omvang gegevensdeling met FIU

De bankmedewerker is bestuursvoorzitter/CEO van [bank] (verder: de bank) en volgens u deelt de bank bij het melden van ongebruikelijke transacties meer klantgegevens dan juridisch toegestaan met de desbetreffende overheidsinstantie, de Financial Intelligence Unit (verder: FIU). U stelt dat ter zake van dit (volgens u onjuiste) meldbeleid van de bank de bankmedewerker een persoonlijk tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. U voert daartoe kort gezegd aan dat het, gezien zijn functie, in zijn vermogen ligt dat beleid vorm te geven en bij te stellen.

In wezen stelt u met dit meldingsonderdeel een verschil van inzicht (tussen u en de bank) aan de orde over de uitleg/interpretatie en toepassing van de ter zake relevante regelgeving. Aan het persoonlijk tuchtrechtelijk verwijt dat u de bankmedewerker maakt, ligt immers uw opvatting ten grondslag dat het door u bedoelde meldbeleid van de bank onvoldoende verenigbaar is met die regelgeving.

Meldingsonderdeel II: TMNL

Voorts verwijt u de bankmedewerker dat de bank geen gevolg heeft gegeven aan uw oproep tot de beëindiging van de samenwerking (met de andere banken) binnen Transactie Monitoring Nederland (verder: TMNL) en, in het verlengde daarvan, dat niet is overgegaan naar een meldsystematiek van (alleen) verdachte transacties (in plaats van ongebruikelijke transacties). In essentie verwijt u de bankmedewerker dat hij (ook hier) onvoldoende oog heeft gehad voor het vraagstuk of voor TMNL alsook de meldsystematiek voldoende juridische grondslag bestaat en in bredere zin dat hij heeft nagelaten een zorgvuldige weging van belangen te maken en (daarbij) het klantbelang centraal te stellen.

Evenals met uw eerste meldingsonderdeel stelt u ook met dit meldingsonderdeel een verschil van inzicht over de uitleg/interpretatie en toepassing van de ter zake relevante regelgeving aan de orde.

Meldingsonderdeel III: uitblijven reactie bankmedewerker op open brief

Tot slot verwijt u de bankmedewerker dat hij niet (persoonlijk) heeft gereageerd op een door u op 17 april 2023 gezonden open brief aan het voltallige bestuur van de Nederlandse Vereniging van Banken (verder: NVB) en dat hij zich daarmee niet open en toetsbaar heeft opgesteld.

Uw slotsom

Uw slotsom met betrekking tot het bovenstaande is dat de bankmedewerker gedragsregels 2, 3, 4 en 6 van de Gedragscode verbonden aan de bankierseed heeft geschonden.

Beslissing

De Algemeen directeur heeft na bestudering van uw melding besloten om geen klacht voor te leggen aan de Tuchtcommissie Banken en het dossier te sluiten. Ik licht dit toe.

1. Algemeen kader: reikwijdte van het bankentuchtrecht

Het doel van Tuchtrecht Banken is om professionele bankmedewerkers aan te spreken op hun gedrag in strijd met de bankierseed en de daaraan verbonden Gedragscode. In deze Gedragscode staat hoe een bankmedewerker zich moet gedragen in de uitoefening van zijn beroep. Tuchtrecht Banken ziet erop toe of een bankmedewerker zich aan deze Gedragscode houdt. Door dit te doen bewaakt Tuchtrecht Banken of een bankmedewerker zich heeft gehouden aan de normen en waarden binnen de beroepsgroep. Integriteit speelt hierbij een belangrijke rol. De bankmedewerker wordt persoonlijk aangesproken op onbehoorlijke gedragingen.

1.1 Persoonlijke gedragingen bankmedewerker vs. beslissingen/standpunten van de bank

Bij het bankentuchtrecht gaat het dus om het persoonlijke gedrag van de (individuele) bankmedewerker. Beslissingen en standpunten van de bank als financiële instelling, zoals beslissingen en standpunten over de interpretatie/uitleg en toepassing van relevante regelgeving, vallen in beginsel buiten het bereik van het bankentuchtrecht. Wanneer een melding is ingediend tegen de achtergrond van een verschil van inzicht tussen de melder en de bank over zo'n beslissing/standpunt van de bank, zoals bij uw

melding (onmiskenbaar) het geval is, geldt dus als uitgangspunt dat de inhoud van de beslissing of het standpunt van de bank buiten de tuchtrechtelijke beoordeling valt. Voor het vellen van een (rechts)oordeel ter zake van zo'n verschil van inzicht is Tuchtrecht Banken niet (bedoeld en) bevoegd; daarvoor kunt u terecht bij (bijvoorbeeld) de civiele rechter.

1.2 Bancair beleid uitvoering Wwft

Feitelijk staat in uw melding centraal de wijze waarop de bankensector, en daarmee de individuele bank, uitvoering geeft aan de doelstellingen neergelegd in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (verder: Wwft). De wijze waarop (door de bankensector en daarmee de individuele bank) uitvoering wordt gegeven aan de Wwft moet worden gekwalificeerd als een beleidsbeslissing. Zoals hiervoor reeds tot uitdrukking is gebracht, is uitgangspunt dat via het bankentuchtrecht geen beleidsbeslissingen die door de bank(ensector) zijn genomen ter discussie kunnen worden gesteld; dat valt buiten de reikwijdte van het bankentuchtrecht.

Het toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken door de banken is ondergebracht bij de toezichthouders DNB en AFM. Het bankentuchtrecht ziet, zoals hiervoor al is aangegeven, op de individuele gedragingen van bankmedewerkers die de bankierseed hebben afgelegd. Deze afbakening dient mede het belang van vermindering van rolvermenging.

U stelt evenwel dat uit de uitspraak van de Commissie van Beroep Banken (hierna: CvBB) van 13 april 2023 duidelijk is geworden "*dat ook bestuurders op hun beleid getoetst kunnen worden*" (in tuchtrechtelijke zin) en dat *dús* de bankmedewerker tuchtrechtelijk aangesproken kan worden op het transactiemonitorings- en meldbeleid van de bank (als financiële instelling) gezien de omstandigheid dat het in zijn vermogen ligt, gelet op de functie die hij bekleedt, om het beleid bij te stellen. Dat hij hiertoe niet is overgegaan (binnen een door u toereikend geacht tijdsbestek) acht u tuchtrechtelijk verwijtbaar.

De conclusie die u aan de uitspraak van de CvBB verbindt, wordt echter niet door die uitspraak gedragen, althans doet geen recht aan de in die uitspraak neergelegde nuance (de reikwijdte-overwegingen in die uitspraak). Zo gaat uw stelling voorbij aan het feit dat in overweging 6.10 van die uitspraak de CvBB duidelijk afbakent dat via het tuchtrecht het bancaire beleid van de banken niet ter discussie kan worden gesteld, doch uitsluitend het persoonlijke handelen of nalaten van bankmedewerkers. Dit brengt met zich, althans in de visie van de Algemeen directeur, dat indien middels een melding over (een) bestuurder(s) in wezen wordt getracht bancaire beleid van de bank ter discussie te stellen, de Algemeen directeur zich enigszins terughoudend dient op te stellen. De Algemeen directeur bedoelt daarmee dat het tuchtrecht (lees: een persoonlijk tuchtrechtelijk verwijt jegens de desbetreffende bankmedewerker(s)) in zo'n geval pas in beeld kan komen als (a) dat bancaire beleid (inhoudelijk) evident onjuist is en dienaangaande een persoonlijk handelen/nalaten te verwijten valt dan wel (b) sprake is van onvoldoende zorg betrachten (door de desbetreffende bankmedewerker(s)) in het proces van totstandkoming c.q. verdere invulling/uitwerking van dat beleid.

1.3 Slotsom reikwijdte bankentuchtrecht in relatie tot uw melding

Dit maakt dat de Algemeen directeur uw melding slechts binnen die kaders kan toetsen. In het navolgende wordt deze toetsing per meldingsonderdeel uitgevoerd.

2. Meldingsonderdeel I: omvang gegevensdeling met FIU

U verwijt de bank hier de wettelijke regels te overtreden en stelt dat te dien aanzien de bankmedewerker een (persoonlijk) tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. U licht dit als volgt toe.

Volgens u verstrekt de bank bij een melding van een ongebruikelijke transactie meer (persoons)gegevens aan de FIU dan op grond van artikel 16, lid 2 Wwft – naar u stelt: limitatief – is voorgeschreven. U verwijt de bankmedewerker dat hij vanuit zijn functie heeft ingestemd met deze werkwijze, die volgens u een schending van artikel 16, lid 2 Wwft inhoudt. U leest in artikel 16, lid 2 Wwft een limitatieve opsomming wat betreft de gegevens die mogen worden gevoegd bij een melding ongebruikelijke transacties bij de FIU. Daarmee geeft u een bepaalde uitleg aan de inhoud van genoemd wetsartikel.

De Algemeen directeur constateert evenwel dat de aanhef van artikel 16, lid 2 Wwft in het midden laat of er al dan niet sprake is van een limitatieve opsomming. Ook de toelichting op deze wet geeft hierover geen uitsluitel. Nu de wettekst en de toelichting geen uitsluitel geven, stelt de Algemeen directeur vast dat de door u veronderstelde limitatieve uitleg voor discussie vatbaar is en dat zich hier in ieder geval niet de op de vorige pagina bedoelde situatie voordoet dat de door de bank(en) voorgestane uitleg duidelijk/evident onjuist is.

Geconcludeerd dient hier dus te worden dat over de wetsinterpretatie op dit punt (in redelijkheid) discussie bestaat en dat het niet aan Tuchtrect Banken is om te dien aanzien een (rechts)oordeel te vellen; daarvoor kunt u, zoals reeds eerder aangegeven, bij (bijvoorbeeld) de civiele rechter terecht.

3. Meldingsonderdeel II: TMNL

Uw tweede meldingsonderdeel betreft in essentie het verwijt dat de bankmedewerker (ook hier) onvoldoende oog heeft gehad voor het vraagstuk of voor TMNL alsook de meldsystematiek voldoende juridische grondslag bestaat en in bredere zin heeft nagelaten om ter zake van TMNL een zorgvuldige weging van belangen te maken en (daarbij) het klantbelang centraal te stellen.

De Algemeen directeur stelt in zijn toetsing van dit meldingsonderdeel voorop dat de overheid bij banken een grote verantwoordelijkheid heeft neergelegd wat betreft het voorkomen van witwassen en de bestrijding van de financiering van terrorisme. De geschiedenis laat zien dat de overheid streng toeziet op de naleving van de wet- en regelgeving ter zake en ook (zeer) hoge boetes uitdeelt wanneer banken de opgelegde taak onvoldoende uitvoeren. Waarbij, naast het treffen van bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke maatregelen jegens banken, overigens ook bestuurders van de banken strafrechtelijk vervolgd kunnen worden.

De complexiteit in het poortwachterssysteem tegen mogelijke witwaspraktijken en mogelijke financiering van terrorisme is te verbeelden als een kat-en-muisspel in de financiële onder- en bovenwereld. De belangen zijn zeer groot. Dit is een gegeven. De bank heeft in deze strijd niet alleen rekening te houden met de hierboven bedoelde belangen die de eigen bedrijfsvoering rechtstreeks raken, waaronder de belangen van de klanten, maar zeker ook met de door de overheid opgelegde taakuitoefening en (de daarmee samenhangende verantwoordelijkheden voor) de belangen van de samenleving waarbinnen de bank opereert.

Om te waarborgen dat sprake is van een effectief en rechtmatig poortwachterssysteem, werken de banken nauw samen met de overheid. Daarbij wordt ook bekeken op welke wijze nieuwe digitale ontwikkelingen ingezet kunnen worden. TMNL is hiervan een voorbeeld. U bent kort gezegd van mening dat TMNL te ver doorschiet in een focus op effectiviteit, ten koste van rechtmatigheid. In uw optiek is de deelname daaraan dan ook aan te merken als een onjuiste beleidsbeslissing.

Gelet op (a) de wettelijke kaders, (b) de toenemende druk van de overheid op banken om (verdere) maatregelen te treffen om witwassen en financiering van terrorisme in Nederland te voorkomen en (c) het maatschappelijk belang om die maatregelen te treffen, is de Algemeen directeur evenwel van oordeel dat het besluit van de bank tot, kort gezegd, het op geanonimiseerde wijze samenvoegen van de gegevens van ongebruikelijke transacties en deze te delen in een database binnen het door een vijftal banken opgerichte samenwerkingsverband/-vehikel TMNL in ieder geval niet is aan te merken als duidelijk/evident onjuiste beleidsbeslissing (zie de op pagina 3 bedoelde toetsingsmaatstaf) en daarmee de toets waartoe de Algemeen directeur zich dient te beperken doorstaat. Daarbij weegt mee dat de financiële wetgeving afkomstig is vanuit Europa, zelf door landen geïmplementeerd moet worden, open normen bevat en aan verandering onderhevig is. Voor de meldsystematiek geldt in essentie hetzelfde.

U hebt nog specifiek aangevoerd dat (in ieder geval) sprake is van een onvoldoende zorgvuldige weging van belangen door de bankmedewerker. U stelt dat hij heeft nagelaten (onverwijld) in te grijpen in het beleid van de bank met betrekking tot de uitvoering van de monitoring van transacties, terwijl dat (in ieder geval) naar aanleiding van (onder meer) uw adviezen, die van de Autoriteit Persoonsgegevens en DNB – met betrekking tot het selecteren van de te monitoren transacties – wel van hem mocht worden verwacht. In aanvulling op hetgeen de Algemeen directeur hiervoor reeds heeft overwogen, wordt specifiek ter zake van het punt van de belangenafweging nog het volgende overwogen.

De Algemeen directeur begrijpt uit uw melding dat u zich niet kunt vinden in de uitkomst van de afweging van belangen die hier is gemaakt. In regel twee (2) van de Gedragscode verbonden aan de bankierseed staat geschreven dat de bankmedewerker een zorgvuldige afweging maakt van belangen. In de toelichting op deze gedragsregel wordt dit als volgt nader uitgewerkt: *“dit betekent dat de bankmedewerker een zorgvuldige afweging tussen de belangen van de klanten van de bank, de aandeelhouders, de leden, de obligatiehouders en de andere schuldeisers van de bank, de werknemers van de bank en de samenleving maakt”*. Uit uw uiteenzetting begrijpt de Algemeen directeur dat u het klantbelang zwaarder vindt wegen dan de overige belangen die de bankmedewerker in zijn functie bij zijn afwegingen moet betrekken en wegen.

Zoals hiervoor aangehaald dient de bankmedewerker een zorgvuldige afweging van alle belangen te maken. Uw stelling dat het klantbelang per definitie zwaarder weegt, gaat daarom niet op. Wat betreft de uitkomst van de belangenafweging volstaat de Algemeen directeur verder met een verwijzing naar hetgeen hij hiervoor reeds heeft overwogen over de voor dit meldingsonderdeel geldende toetsingsmaatstaf (zie de slotaline onder de kop “1.2 Bancair beleid uitvoering Wwft” en voorts twee alinea’s hierboven).

Overigens kan inmiddels worden vastgesteld dat het wetsvoorstel tot invoering van het TMNL-systeem in de beoogde vorm is ingehaald door nog in werking te treden Europese regelgeving (AMLR). De banken hebben daarop besloten de verdere uitwerking van gezamenlijke transactiemonitoring stop te zetten en zich te beraden over andere vormen van gezamenlijke transactiemonitoring passend binnen de (komende) Europese wetgeving.

4. Meldingsonderdeel III: uitblijven reactie bankmedewerker op open brief

Tot slot verwijt u de bankmedewerker dat hij niet (persoonlijk) heeft gereageerd op een open brief van 17 april 2023, door u gezonden aan het bestuur van de NVB.

Deze open brief heeft het karakter van een oproep aan de NVB en de aangesloten banken om a) de steun aan de voorliggende wijzigingen van de antiwitwaswetgeving te staken en b) te stoppen met TMNL. Over de mogelijke consequenties die dit met zich brengt schrijft u: *“Laat de boetes maar komen en dan vecht u als bank bij de rechter uit dat er alleen verdacht hoeft te worden gemeld.”*

De inhoud van de open brief komt erop neer dat daarin een individueel standpunt wordt weergegeven over de uitleg van wetgeving, meer in het bijzonder de taakuitoefening die aan banken is opgelegd met betrekking tot het voorkomen van witwassen en financiering van terrorisme. Vanuit dit individuele standpunt wordt de oproep onderbouwd. Slotsom van uw open brief is dat u het bestuur oproept een nieuwe afweging te maken ter zake de uitvoering van de wettelijke taken die de banken hebben ter bestrijding van het witwassen van gelden en het voorkomen van financiering van terrorisme.

De Algemeen directeur constateert dat de oproep is verzonden aan het bestuur van de NVB en strekt tot een heroverweging van de uitvoeringswijze/-vorm van de wettelijke taken door de bankensector. Nu de brief niet (specifiek) gericht is aan de individuele bankmedewerker en evenmin een verzoek inhoudt tot het geven van een reactie, is de Algemeen directeur van mening dat het uitblijven van een (persoonlijke) reactie van de bankmedewerker hem (reeds om die reden) niet kan worden aangerekend. Evenals uw andere meldingsonderdelen geeft dus ook dit meldingsonderdeel geen grond om een klacht aan de Tuchtcommissie Banken voor te leggen.

Mogelijkheid tot herziening

Als u het niet eens bent met deze beslissing van de Algemeen directeur, kunt u herziening vragen aan de voorzitter van de Tuchtcommissie. Dit verzoek dient binnen veertien dagen na dagtekening van deze brief te zijn verzonden. U kunt uw schriftelijke en gemotiveerde verzoek e-mailen naar info@tuchtrechtbanken.nl of een brief sturen naar:

Tuchtrecht Banken
t.a.v. de voorzitter van de Tuchtcommissie
Postbus 3861
1001 AR Amsterdam

Als u nog vragen heeft over deze brief of de procedure, kunt u ons bereiken door te e-mailen naar info@tuchtrechtbanken.nl of te bellen naar + 31 (0)20 760 80 90.

Met vriendelijke groet,
Namens de Algemeen directeur

O. Wagenaar
jurist